Registratienummer: **150112**/150262

Beantwoording art. 60 vragen

Datum b&w: 17 november 2026
Portefeuillehouder: wethouder Thijs Vonk
Onderwerp: Netcongestie, elektriciteitsvoorziening en mogelijke gevolgen AZC Nistelrode
Indiener vraag: Verbindend Bernheze

Inleiding
Op 14 augustus 2026 stelde Verbindend Bernheze de artikel 60 vragen 'Netcongestie, elektriciteitsvoorziening en mogelijke gevolgen AZC Nistelrode. Middels deze brief geven wij reactie op deze vragen.

Beantwoording vragen

1. Kan het college per locatie – Zevenbergen 10 en Slabroekseweg 5 – exact aangeven welke elektriciteitsaansluiting momenteel aanwezig is, inclusief de aansluitwaarde, het gecontracteerde transportvermogen en het feitelijk beschikbare vermogen?

   Antwoord vraag 1 – 7:
   De raad neemt het definitieve besluit wat betreft het aanwijzen van Zevenbergen 10 als locatie voor asielopvang binnen Bernheze. Dit betekent dat voor Slabroekseweg 5 nu geen concrete plannen zijn. Na een positief oordeel van de raad voert het COA een haalbaarheidsonderzoek uit waarbij gekeken wordt naar energie-infrastructuur.

   Voor stroomcapaciteit wordt een regulier proces doorlopen. De asielopvanglocatie vormt geen uitzondering op andere maatschappelijke initiatieven.

   Energie-infrastructuur is geen verantwoordelijkheid van de gemeente, maar van het COA. Daarnaast is het COA ook verantwoordelijk voor de energiekosten. Het COA blijft dan ook verantwoordelijk voor energie, ook als er geen aansluiting op het stroomnet mogelijk is.

2. Is voor één of beide locaties reeds door de gemeente, het COA, de eigenaar of een andere partij bij Enexis een nieuwe aansluiting, verzwaring van een bestaande aansluiting of uitbreiding van het gecontracteerde transportvermogen aangevraagd? Zo ja, wanneer, door wie en voor welk vermogen?

3. Heeft Enexis voor één of beide locaties reeds een technische haalbaarheids-analyse, transportindicatie, offerte, congestieonderzoek of andere schriftelijke beoordeling afgegeven? Zo ja, kan het college deze stukken integraal aan de raad verstrekken?

4. Welk maximaal gelijktijdig elektrisch vermogen wordt volgens de huidige plannen noodzakelijk geacht voor een AZC voor maximaal 250 bewoners, uitgesplitst naar ten minste verwarming, warm tapwater, koken, ventilatie, algemene voorzieningen, beveiliging, verlichting en eventuele laadvoorzieningen?

5. Is het uitgangspunt dat het AZC geheel of grotendeels all-electric wordt gerealiseerd? Zo ja, welk effect heeft dit op het benodigde aansluitvermogen en op de haalbaarheid van aansluiting binnen het huidige congestiegebied?

6. Indien voor Slabroekseweg 5 nog steeds geldt dat onvoldoende elektriciteitscapaciteit in de directe omgeving aanwezig is, op welke wijze wordt het college voornemens deze locatie dan technisch en energetisch uitvoerbaar te maken?

7. Wordt daarbij gedacht aan een eigen energievoorziening, batterijopslag, zonnepanelen, tijdelijke generatoren, een lokaal energiesysteem of andere maatregelen? Zo ja, kan het college per maatregel aangeven wat de technische haalbaarheid, capaciteit, investeringskosten en exploitatiekosten zijn?

8. Kan het college bevestigen dat Nistelrode voor de elektriciteitsvoorziening afhankelijk is van onderstations waar momenteel sprake is van ernstige netcongestie? Zo ja, welke concrete beperkingen gelden thans voor nieuwe grootverbruikaansluitingen in Nistelrode?

   Ja, aanvragen voor grootverbruikaansluitingen, voor zowel afname als teruglevering, staan al sinds oktober 2023 op de wachtlijst. Dit geldt voor alle onderstations (Oss, Uden en Eerde) waar de gemeente Bernheze op aangesloten is. Daarbij heeft de netbeheerder in april van dit jaar aangekondigd dat onderstation Uden een 'kritiek onderstation' is waarbij het elektriciteitsnet aan het limiet zit en er geen gereserveerde netcapaciteit meer beschikbaar is.

9. Welke informatie heeft het college van Enexis ontvangen over de verwachte termijn waarop aanvullende transportcapaciteit in Nistelrode beschikbaar kan komen, en sluit deze termijn aan bij de voorgenomen realisatieplanning van het AZC?

   Nistelrode zit aangesloten op onderstation Uden. Op dit onderstation moet de netcapaciteit eerst uitgebreid worden alvorens er netcapaciteit beschikbaar komt. Netuitbreiding voor onderstation Uden staat gepland voor 2031. Onderstation Uden is voor het uitgeven van netcapaciteit echter afhankelijk van het nieuwe hoogspanningsstation in Wijchen. Tennet verwacht het nieuwe hoogspanningsstation Wijchen in 2033-2036 op te leveren. Concreet betekent dit dat pas vanaf 2033-2036 netcapaciteit op onderstation Uden vrijgegeven kan worden. Tussentijds kan er netcapaciteit vrijkomen door de inzet van flexmaatregelen zoals flexcontracten en vermogenssturing of door het vrijgeven van geserveerde restcapaciteit vanuit Tennet waardoor eerdere aansluiting mogelijk is. Of, wanneer en hoeveel netcapaciteit tussentijds beschikbaar komt is niet bekend.

10. Heeft het college onderzocht of een AZC voor toepassing van het geldende prioriteringskader voor transportcapaciteit kan worden aangemerkt als een maatschappelijke basisbehoefte of anderszins voorrang kan verkrijgen? Zo ja, wat is daarvan de uitkomst?

    Ja, een AZC valt onder de woonbehoefte 'collectieve woonvormen' en valt daarmee binnen prioriteringscategorie 3 'basisbehoeften' van het ACM maatschappelijk prioriteringskader.

11. Indien het AZC voorrang zou kunnen verkrijgen bij de toedeling van schaarse transportcapaciteit, welke procedure wordt daarvoor gevolgd, wie dient het verzoek tot prioritering in en wie beoordeelt of aan de voorwaarden wordt voldaan?

    Vanaf 1 oktober 2026 is de werkwijze 'Eerder aanvragen in het planproces' gestart, waarbinnen gemeenten de mogelijkheid krijgen om eerder in het planproces transportcapaciteit aan te vragen bij de netbeheerder voor woningbouw en onderwijshuisvesting. De wetgever heeft besloten dit soort ontwikkelingen voorrang te willen geven. Het college volgt de lijn vanuit de wetgever. Binnen deze werkwijze wordt een aanvraag voor een verzwaring van de bestaande aansluiting van Zevenbergen 10 meegenomen, aangezien dit de voorkeurslocatie is.

    De netbeheerder beoordeelt de verzoeken voor transportcapaciteit en prioriteit. De netbeheerder hanteert hierbij alleen de volgorde van binnenkomst.

12. Kan het college uitsluiten dat toekenning van transportcapaciteit aan een AZC ertoe leidt dat andere projecten in Nistelrode later kunnen worden aangesloten dan zonder het AZC het geval zou zijn? Zo nee, waarom niet?

    Zie antwoord vragen 1-7.

13. Heeft het college specifiek onderzocht wat de mogelijke gevolgen zijn voor geplande woningbouwprojecten in Nistelrode, inclusief reeds vastgestelde, in voorbereiding zijnde en toekomstige woningbouwlocaties? Zo ja, kan het college dit onderzoek en de conclusies daarvan aan de raad verstrekken?

    Nee, het is niet mogelijk dit te onderzoeken omdat de netbeheerder geen inzicht geeft in de wachtlijst.

14. Welke woningbouwprojecten, maatschappelijke voorzieningen of bedrijfsontwikkelingen in Nistelrode staan momenteel op een wachtlijst voor een nieuwe of verzwaarde elektriciteitsaansluiting, voor zover deze informatie bij het college bekend is?

    Het college heeft geen inzicht in deze informatie. De netbeheerder verstrekt deze informatie niet in verband met de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

15. Is bij de locatievergelijking tussen Zevenbergen 10 en Slabroekseweg 5 een afzonderlijk criterium opgenomen voor beschikbaarheid van netcapaciteit en gevolgen voor andere lokale ontwikkelingen? Zo ja, welk gewicht heeft dit criterium gekregen en hoe hebben beide locaties hierop gescoord?

    Nee, voor de criteria die hebben geleid tot de voorkeur voor Zevenbergen 10 verwijzen we naar het document Bijlage uitwerking locatiekeuze.

16. Indien dit criterium niet of slechts beperkt is meegewogen, acht het college het dan bestuurlijk verantwoord om een definitieve locatiekeuze aan de raad voor te leggen zonder voorafgaande duidelijkheid over de elektriciteitsvoorziening en eventuele verdringingseffecten? Graag gemotiveerd beantwoorden.

    Zie antwoord vragen 1-7.

17. Heeft het college onderzocht of voor de realisatie van het AZC gebruik kan worden gemaakt van bestaande transportrechten of bestaande gecontracteerde capaciteit op één van beide locaties? Zo ja, van wie zijn deze rechten en kunnen deze juridisch zonder meer voor een AZC worden benut?

    Nee, dit is niet onderzocht.

18. Kan het college aangeven of eventuele investeringen in netverzwaring, transformatoren, kabels, batterijopslag of andere energievoorzieningen voor rekening komen van het COA, de gemeente, de grondeigenaar, Enexis of een combinatie daarvan? Welke financiële risico's kunnen daarbij uiteindelijk bij de gemeente Bernheze terechtkomen?

    Zie antwoord vragen 1-7.

19. Is het college bereid om vóórdat aan de gemeenteraad een definitief voorstel over de locatie van het AZC wordt voorgelegd, een schriftelijke en locatie-specifieke verklaring van Enexis te verkrijgen waaruit ten minste blijkt:
    - welk vermogen noodzakelijk is;
    - welk vermogen beschikbaar is;
    - of aansluiting technisch mogelijk is;
    - op welke termijn aansluiting mogelijk is;
    - of prioritering noodzakelijk is;
    - en welke gevolgen de aansluiting kan hebben voor overige projecten in Nistelrode?

    De netbeheerder verstrekt dergelijke verklaringen niet.

20. Kan het college toezeggen dat de gemeenteraad geen definitief locatiebesluit hoeft te nemen vóórdat bovenstaande informatie volledig beschikbaar is, zodat de raad de gevolgen voor woningbouw, bedrijvigheid, maatschappelijke voorzieningen en de lokale energie-infrastructuur volwaardig kan meewegen? Indien het college deze toezegging niet kan doen, waarom niet?

    Zie antwoord vragen 1-7.